

Internetconsultatie Jachtseizoen Haas en Konijn

Reactie op het voorgenomen besluit van de Minister om in het komend seizoen de jacht niet te openen op konijnen (landelijk) en hazen (in Groningen, Limburg en Utrecht).

Introductie:

Ik ben geen bioloog of ecooloog maar wel opgegroeid op een boerderij in de polders en heb al vanaf mijn lagereschooltijd een sterke binding en interesse met alles wat zich in de polders afspeelt. Als kleine jongen vissen, kievitseieren zoeken en mee op jacht, als drijver. Op mijn 30ste de jachtopleiding gevolgd en mijn eerste jachtakte gehaald. 18 jaar gejaagd in de omgeving van Leidschendam, Stompwijk, Zoetermeer en vanaf mijn 48ste jaar jaag ik nu in de Gemeente Teylingen, in de Randstad en een van Nederlands dichtbevolkte regio's.

Naast de jacht meer dan 10 jaar actief betrokken geweest bij weidevogelbescherming. Samen met boeren uit het gebied het Agrarische Natuurbeheer (ANV Wijk & Wouden) (weer) opgestart in Zoeterwoude E.O. Als bestuurder verantwoordelijk voor het afsluiten van overeenkomsten onder de SAN (Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer) en het monitoren van de behaalde resultaten. In dit samenwerkingsverband werkten jagers, boeren en vrijwilligers goed samen met als doel het behouden van de weidevogel. Tijdens het weidevogelbeheer, in het veld zagen ook de vrijwilligers de natuur in de praktijk, het effect van grote predatiedruk op de weidevogels en het effect van predatiebeheer, bv de kraai werd daar als zeer nuttig ervaren.

Ik en vele jagende collega's zijn als geen ander gedreven (en verplicht) om een gezonde wild- en weidevogelstand te behouden en daar waar deze onder druk staat, te verbeteren. Je kent als jager je veld en polders op je broekzak. Als jager monitor je de wildstand voortdurend om te weten hoe deze zich ontwikkelt. Als jager zie je dan ook dat vooral het weer veel invloed heeft op de wildstand, door te zorgen voor dekking (biotoopverbeteringen) en voldoende voedselaanbod kun je het nadelige effect van een koude en natte winter op bv je hazenstand, beperken.

Wij zien de intensivering van de agrarische sector en de gevolgen hiervan op de fauna. Overleg tussen boeren en jagers zorgen ervoor dat de boeren meer rekening houden met de fauna op hun bedrijven en hier behoedzaam mee omgaat. Inzet van wildredders, vooraf aan het maaien het veld inspecteren en weidevogelbescherming helpen.

Jagers zijn er niet op uit het laatste haas te bemachtigen, in tegendeel, wij zijn er juist erg zuinig op en streven naar een evenwichtige wildstand, waar uit je iets mag "oogsten" als de wildstand dat toelaat. Je past de jacht op het haas jaarlijks aan. Bij een goede wildstand oogst je er een paar meer en bij een matig jaar sla je een keer over. Mijn ervaring in onze jachtvelden is dat de stand per jaar iets kan fluctueren maar over de langere periode is deze stabiel. Wat opvalt is dat het werkelijke aantal hazen zelf significant hoger is sinds wij met warmtebeeld tellen.

Het is dan ook erg jammer dat de telgegevens die wij als jagers verzameld hebben door de jaren heen nu niet zijn meegenomen in het onderzoek, hierdoor ontstaat er een onjuist beeld mbt de stand van het haas in Nederland.

Het "jagen" of de jacht is natuurlijk niet alleen maar het opsporen, bemachtigen en doden van wild. Het is veel meer dan dit ene element waar de anti jachtlobby zo graag bovenop springt. De emotie er uit licht en gebruikt om hun doel te bereiken, het stoppen van de jacht. Het behouden van een evenwichtige wildstand is voor hun geen doel. Schreeuwen vanaf de zijlijn maar komen niet in de

polder en steken geen hand uit als het om bescherming van werkelijke kwetsbare of bedreigde soorten gaat.

Naast het jagen vinden er veel meer activiteiten en inspanningen plaats, hierbij noem ik er een paar:

- Beheer en schadebestrijding om de steeds hoger oplopende wildschade en de kosten die dit met zich meebrengt voor boer en burger te beperken;
- Weidevogelbeheer, predatiebeheer;
- Biotoopverbeterende maatregelen, herstel pestbosjes, aanplant van kleine elementen;
- Plaatsen van broedkorven en nestgelegenheid;
- Maatregelen om maaislachtoffers te beperken (wildredders, nestbescherming, maaiplan, etc).

De uren en het geld die alle jagers in Nederland hier collectief insteken is moeilijk te schatten maar belooft al snel enkele miljoenen euro's per jaar die door andere niet zullen worden opgepakt als de benuttingjacht beperkt wordt en de motivatie voor de jager hierdoor wegebt.

Bij het wegvallen van het haas uit de wildlijst raakt het haas zijn grootste steun en toeverlaat kwijt. Ik ken weinig andere belanghebbende die zich zo actief inspannen voor het behouden van het haas, dan de jagers. Het haas van de wildlijst betekent met grote waarschijnlijkheid een afname van het haas in Nederland. Wie maakt zich er dan nog druk om het haas in Nederland ?

Hoop van ganser harte dat u uw voorgenomen besluit om het haas van de wildlijst te verwijderen, heroverweegt en de reacties van ons jagers als veldexperts ter harte neemt.

Reactie op WEnR studie en de methode waarop deze studie in de beoordeling van de staat van instandhouding:

Wat mij opvalt, bevreemd aan de WEnR studie en de toegepaste methode zijn:

- Het haas en het konijn zijn volgens de Europese richtlijnen algemeen en veel voorkomende soorten, en niet bedreigt. De bureaustudie van WEnR en de gekozen beoordelingsmethode voor het bepalen van de staat van instandhouding is dus niet geschikt voor deze algemeen en veel voorkomende soorten.
- De beoordelingsmethode wijkt af van de definitie en criteria zoals in Wet natuurbescherming zijn opgesteld.
- Het is erg vreemd en op zijn minst discutabele hoe men gekomen is tot de keuzes mbt de gebruikte (en niet gebruikt) data de referentie jaren etc.
- Volledig buiten beschouwing gelaten is de impact van de aantasting van eigendomsrecht (waar het jachtrecht onderdeel van is) ?
- Wetenschappelijk is er onvoldoende informatie beschikbaar waaruit blijkt dat de wisselwerking tussen deze diersoorten en hun leefomgeving aanleiding geeft tot deze drastische maatregelen, het is juist de jacht en de jager die sterk gebaat zijn bij een betere leefomgeving voor deze soorten en daar besteden zij heel veel tijd, energie en geld aan. Denk hierbij aan biotoopverbeterendemaatregelen, overleg met grondgebruikers om de overlevingskansen van deze soorten te verbeteren bij de noodzakelijke werkzaamheden in het veld en 'last but not least', het binnen de perken houden van een steeds toenemende predatiedruk, vaak vanuit gebieden waar de jacht is beperkt of in zijn geheel niet is toegestaan (eigendommen van overheden, en TBO's).

De onderbouwing van de Zoogdierenvereniging.

De onderbouwing van de Zoogdierenvereniging is gebaseerd op de zogeheten "Telganger (editie november 2021)" van de Zoogdierenvereniging welke tot stand is gekomen op basis van

waarnemingen door vogeltellers, die tijdens hun vogeltellingen de hazen en konijnen als 'bijvangst' even meenemen. De tellingen van jagers in WBE verband en de daaruit vastgestelde provinciale telcijfers van FBE's zijn in deze Telganger niet meegenomen. Dat is op zijn minst vreemd.

In het gebied waar ik jaag en gejaagd heb, herken ik dit beeld zeker niet. Ik kom hier ook geen vogeltellers tegen. De stand van het haas in dit, voornamelijk veenweidegebied, is vrij stabiel. Als er al minder hazen zijn dan is dat vaak te wijten aan het verlies aan leefgebied agv bouw van woonwijken, infrastructuur, en het omvormen van agrarisch gebied naar recreatie en wateropvang (Nieuwe Driemanspolder Gemeente Leidschendam, Den Haag).

Daar waar het haas zijn leefgebied nog intact is doet de haas het goed.

Voor gebiedsgerichte inzichten in de langdurige populatieontwikkeling van het haas kan men gebruik maken van de beschikbare informatie bij jagers, WBE's, FBE's en provincies.

Uit onderzoeken is gebleken dat jacht geen belangrijke factor is voor populatieontwikkeling. Kijk naar het langdurige jachtverbod op de patrijs, het zijn andere, abiotische factoren die invloed hebben op de populatie niet de jacht. Jagers zijn juist uiterst gemotiveerd om met de middelen en invloed zij hebben het leefgebied en de omstandigheden daarbinnen te beïnvloeden om zo de populatie positief te beïnvloeden. Het beperken van jacht draagt hier niet aan bij het werkt demotiverend omdat de haas als doelsoort uit de jacht wordt getrokken en verliest zijn intrinsieke waarde als wildsoort.

Tegenstanders van de jacht hebben niets met de wildsoorten, zijn vaak helemaal niet begaan met het welzijn van deze soorten. Zij gebruiken echter de emotie die jacht oproept als je alleen het schieten van het wild toont, maar niet het hele verhaal er om heen laat zien. Jacht is meer dan het emotionele element rondom het doden van dieren, het is ook; biotoopverbetering, onderhouden van landschapselementen, bescherming, bestrijden aanpak stroperij, schadebestrijding, weidevogelbeheer, etc.

Impact op de provinciale faunabeheerplannen.

De uitvoering van provinciale faunabeheerplannen door jagers wordt door deze maatregelen ernstig gefrustreerd en komt hierdoor onder druk te staan. Het verbod zal een effect hebben op de bereidheid onder jagers (vrijwilligers) om uitvoering te geven aan deze maatregelen. Hierdoor komt er een extra (financiële) druk te liggen op de maatschappij, maar zeker bij de boeren die als eerste direct schade ondervinden als de uitvoering van het provinciale faunabeleid in de provincies stagneert.

Economische schade.

Jagers huren van de grondeigenaren het jachtrecht. De inspanning of tegenprestatie kan erg uiteenlopen. Bv het vangen van mollen maar in veel gevallen wordt er een bedrag per hectare afgesproken en dat kan oplopen tot enkele tientallen euro's per hectare. Door het schrappen van het haas en konijn ligt het in de lijn der verwachting dat tenminste de prijs per hectare naar beneden wordt bijgesteld. Nederland beslaat ongeveer ±4.1M hectare (CBS 2012) waarvan ±54% (2.2M hectare) agrarisch. De inkomstenderving voor grondeigenaren loopt als snel op tot enkele tientallen miljoenen euro's per jaar als jagers niet meer bereid zijn de pacht prijs te betalen als er alleen nog maar beheer- en schadebestrijding van hun wordt verwacht.

Daarbovenop komen nog de gedeerde inkomsten agv een afname in de uitgaven mbt, jachtmiddelen, wapens en munitie, kleding, hotelovernachtingen, evenementen, verzekering, jachthondensector, etc. Ook deze sectoren zullen het merken als door het schrappen van het haas de jagers hun bestedingspatroon gaan wijzigen.